

Klauzulę wykonalności nadano

w dniu 06.10.2020 r.

na wniosek pełn. wierz. /K. 1302/

D. D..

Na zarządzenie Sędziego

z up. Kierownika Sekretariatu

Starszy Sekretarz Sądowy

J.Guzowska-Dereń

Sygn. akt I ACa 786/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Górski

Sędziowie: SSA Ryszard Iwankiewicz

SSA Artur Kowalewski

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2020 roku, w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank spółki akcyjnej w W.

przeciwko G. O. (1) i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego G. O. (1) od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 17 grudnia 2018 r. sygn. akt I C 77/18

oddala apelację.

Ryszard Iwankiewicz Krzysztof Górski Artur Kowalewski

Sygn. akt I ACa 786/19

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. w W. dochodził w niniejszej sprawie zasądzenia od pozwanych G. O. (1) i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. in solidum kwoty 1 576 384,97zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 1 382 830,97zł od dnia 21 grudnia 2017r. do dnia zapłaty i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu

– tj. od dnia 05 stycznia 2018r. do dnia zapłaty od kwot 91 274,92zł i 102 272,80zł. Domagał się także zasądzenia od pozwanych zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu żądań pozwu powód podał, że w dniu 10 czerwca 2010r. zawarł ze stroną pozwaną umowę kredytu hipotecznego nr (...), która była aneksowana. Jako zabezpieczenie spłaty kredytu została ustanowiona hipoteka umowna zwykła i kaucyjna na nieruchomości położonej w P. dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr (...), której właścicielem jest (...) sp. z o.o. Powód w pozwie podał, że kredytobiorca nie wywiązał się z ciążącego na nim zobowiązania terminowego dokonywania spłat rat kredytu w ustalonych wysokościach. W związku z brakiem spłaty zaległych rat powód pismem z dnia 31 stycznia 2017r. wypowiedział umowę kredytu pozwanemu G. O. (1), stawiając całą należność w stan wymagalności. Z pozwu wynika, że spółka (...) stała się właścicielem nieruchomości w P. w dniu 22 sierpnia 2017r., a więc gdy roszczenie stało się wymagalne w całości, w związku z tym nie kierowano do tej spółki wypowiedzenia umowy.

Na roszczenie składały się: kwota 1 382 830,97zł z tytułu niespłaconego kapitału wraz z odsetkami od dnia 21 grudnia 2017r., kwota 91 274,92zł z tytułu odsetek umownych za okres korzystania z kapitału od dnia 07 stycznia 2016r. do dnia 27 marca 2017r. wraz z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, kwota 102 272,80zł z tytułu odsetek za opóźnienie za okres od 30 listopada 2016r. do dnia 20 grudnia 2017r. wraz z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa oraz kwota 6,28zł z tytułu opłat i prowizji.

Pozwani w odpowiedziach na pozew nie uznali powództwa. Zarzucili, że pismo z dnia 31 stycznia 2017r. nie zostało skutecznie im doręczone i nie zostało podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentacji powoda. Twierdzili, że wypowiedzenie umowy kredytu jest nieskuteczne a więc dochodzona pozwem kwota nie jest wymagalna. Powołali się także na prowadzenie z powodowym bankiem negocjacje.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Koszalinie uwzględnił powództwo w całości i orzekł o kosztach procesu.

Wyrok ten został oparty o następujące (uznane za udowodnione lub bezsporne okoliczności faktyczne:

W dniu 10 czerwca 2010r. powód (...) Bank S.A. w W. oraz pozwany G. O. (1) zawarli umowę kredytu hipotecznego nr (...) w kwocie 550 000zł na zakup nieruchomości na rynku wtórnym i w kwocie 400 000zł na wykończenie / remont/ modernizację oraz ustaliły opłaty okołokredytowe na kwotę 478,64 zł i ubezpieczenie ochrony prawnej tytułu prawnego do nieruchomości (...) na kwotę 33 963,25zł. Całkowita kwota kredytu wyniosła 984 441,89zł. Strony umowy ustaliły, że spłata kredytu nastąpi w 360 równych ratach miesięcznych, a termin ostatniej raty przypadnie na 07 sierpnia 2040 r. Na poczet zabezpieczenia spłaty kredytu G. O. (1) ustanowił hipotekę zwykłą na kwotę 984 441,89zł oraz hipotekę kaucyjną na kwotę 689 109,32zł, na pierwszym i drugim miejscu, na prawie własności do nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę gruntu nr (...), zabudowanej, położonej w P. przy ul. (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Poznaniu - Stare Miasto w Poznaniu prowadzona jest księga wieczysta o nr (...). Nadto jako zabezpieczenie ustanowiono cesje praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych (...) na minimalną sumę ubezpieczenia wskazanej nieruchomości w kwocie 1 100 000zł. Zabezpieczeniem spłaty kredytu ustanowiono również umowę przeniesienia środków pieniężnych (kaucję) w kwocie 400 000zł. Ponadto pozwany złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 1 968 883,78zł.

Strony umowy ustaliły, w § 5 pkt 9, że w przypadku niespełnienia przez pozwanego, jako kredytobiorcę, w terminie, wiarygodności powoda jako banku, po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału; zaś od kapitału przeterminowanego bank będzie pobierał odsetki od należności przeterminowanych, do dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia przeterminowanego; nadto od zadłużenia przeterminowanego bank naliczać będzie odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego.

Strony umowy umówiły się, w § 5 ust 1, że oprocentowanie kredytu stanowi sumę marży kredytowej i stawki referencyjnej 3M WIBOR dla waluty kredytu, która wskazano w części szczegółowej umowy.

W § 8 umowy przewidziano, że powód jako bank ma prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy z zachowaniem 7 – dniowego okresu wypowiedzenia w przypadkach wskazanych w tym paragrafie, m.in. w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu jak w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty listem poleconym nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Umówiono się, że okres wypowiedzenia liczy się od dnia doręczenia przez powoda, jako bank, przesyłki listowej zawierającej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu.

W §4 ust 11 umowy kredytu jej strony ustaliły, że w przypadku zbycia nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia hipotecznego, kredytobiorca dokona spłaty całego zadłużenia jednorazowo nie później niż w ciągu 3 dni roboczych po dniu zbycia, chyba że strony postanowiły inaczej

Pozwany G. O. (1) zobowiązał się w §9 ust 3 b umowy, do spłaty kredytu wraz z odsetkami oraz opłatami i prowizjami wynikającymi z umowy kredytu oraz tabeli opłat i prowizji (stanowiącej załącznik do umowy) w oznaczonych terminach spłaty, oraz wywiązywania się z pozostałych postanowień umowy kredytu. Zobowiązał się również m.in. do wskazywania każdorazowo nowego adresu dla doręczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż w przypadku braku wskazania właściwego adresu bank uzna ostatnio wskazany adres do doręczeń jako adres miejsca zamieszkania kredytobiorcy (pozwanego) w postępowaniu sądowym.

Integralną częścią umowy kredytu stanowił regulamin kredytu hipotecznego

W dniu 13 sierpnia 2012r. strony umowy kredytu zawarły aneks nr (...) do umowy przewidujący wydłużenie terminu spłaty kredytu do dnia 07 lipca 2042r., zmiany zasad spłaty kredytu na czas określony, tj. 12 miesięcy oraz zmiany w zakresie zabezpieczenia spłaty kredytu.

W dniu 15 maja 2013r. strony umowy kredytu zawarły kolejny aneks do umowy kredytu, przewidujący zmiany zasad spłat kredytu na czas określony poprzez udzielenie przez bank dla kredytobiorcy karencji w spłacie rat odsetkowych na okres 6 miesięcy, tj. na okres od czerwca 2013r. do listopada 2013r.

W dniu 16 grudnia 2013r. strony umowy kredytu zawarły kolejny aneks do umowy kredytu. W aneksie tym strony stwierdziły, że na dzień jego zawarcia zaległość G. O. (1), jako kredytobiorcy, w spłacie zobowiązań wynikających z umowy kredytu, wynosi łącznie 16 160,53zł, w tym kapitał w kwocie 8 038,15zł. Pozwany wyraził zgodę w aneksie do przystąpienia do restrukturyzacji wprowadzającej indywidualny harmonogram dotyczący zawieszenia raty odsetkowej na okres od 07 stycznia 2014r. do 07 grudnia 2014r. Ustalono, że w okresie karencji kredytobiorca zobowiązuje się do terminowej zapłaty miesięcznych rat kapitałowych w wysokości 3000zł, które będą zaliczone na poczet spłaty kapitału kredytu. Strony także ustaliły, że odsetki naliczone w okresie karencji oraz zaległe wierzytelności naliczone do dnia aneksu, zostaną doliczone do kwoty kapitału kredytu w sposób określony w aneksie. Umówiono się również w §5 aneksu, że w przypadku braku spłaty części lub całości co najmniej dwóch rat, zgodnie z postanowieniami aneksu, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do uregulowania zaległości i bezskutecznym upływie dodatkowego co najmniej 7 dniowego terminu do uregulowania zobowiązań, uprawniony będzie wypowiedzenia postanowień aneksu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia.

W dniu 22 grudnia 2014r. strony umowy kredytu zawarły kolejny aneks do umowy kredytu, w którym potwierdziły, że na dzień jego zawarcia zobowiązania zaległe kredytobiorcy z tytułu spłaty kredytu wynoszą 9 845,81zł, w tym kapitał 5 966,95zł. Pozwany G. O. (1) wyraził wolę zawarcia aneksu restrukturyzacyjnego do umowy kredytu poprzez doliczenie do kapitału kredytu wymagalnych wierzytelności oraz spłaty całości raty odsetkowej przez okres karencji wynoszący 12 miesięcy. Ustalono, że w okresie karencji liczonej od 07 stycznia 2015r. do 07 grudnia 2015r. pozwany

zobowiązany będzie do zapłaty miesięcznych rat w wysokości 3000zł , które będą zaliczane na poczet spłaty raty kredytu. Nadto w §5 aneksu przewidziano, że w przypadku braku spłaty części lub całości co najmniej dwóch rat, zgodnie z postanowieniami aneksu, powód jako bank będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy kredytowej za chowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia , po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia wezwania.

W dniu 29 grudnia 2015r. strony umowy kredytu zawarły kolejny aneks do umowy kredytu , w którym potwierdziły, że na dzień jego zawarcia występują zaległości kredytobiorcy w spłacie zobowiązań wynikających z umowy kredytu na kwotę 11 656,85zł w tym wymagalny kapitał w kwocie 5 951,18zł. Pozwany wyraził zgodę na zawarcie aneksu restrukturyzacyjnego do umowy kredytu poprzez doliczenie do kapitału kredytu wymagalnych wierzytelności w wysokości 5705,67zł. W aneksie strony dokonały kapitalizacji wymagalnych wierzytelności w kwocie 5 705,67zł poprzez ich doliczenie do kapitału kredytu, co spowodowało , że kapitał kredytu wyniósł 1 390 181,94zł. Strony postanowiły także, że wymagalne wierzytelności w tytułu odsetek umownych, odsetek karnych, kosztów, zostaną doliczone do kwoty kapitału kredytu. Określiły także, że całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę wynosi 3 038 455,06zł. Ustaliły też w § 5 ust 2 aneksu, że w przypadku niespełnienia warunków ustalonych w aneksie w terminie do dnia 31 grudnia 2015r. postanowienia aneksu nie wywołają żadnych skutków prawnych , zaś strony związane są postanowieniami umowy kredytu, a treści sprzed sporządzenia aneksu. Z kolei w §6 aneksu ustaliły, że pozostałe postanowienia umowy kredytu pozostają bez zmian.

Pismem z dnia 30 maja 2016r. powód wezwał pozwanego G. O. (1) do zapłaty w terminie 14 dni roboczych od daty doręczenia wezwania całości zaległości z tytułu umowy kredytu nr nr (...), w wysokości 6 179,17zł tytułem należności kapitałowej, 23 216,89zł tytułem odsetek umownych, 103,16zł tytułem kosztów i opłat i 24,03zł tytułem odsetek za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej. W piśmie tym powód poinformował pozwanego o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych wniosku o restrukturyzację zadłużenia i wskazał, że brak spłaty w terminie 14 dni całości należności i złożenia wniosku o restrukturyzację spowoduje wypowiedzenie umowy kredytu. Pismo ro powód wysłał pozwanemu na podany przez pozwanego w umowie kredytu adres dla doręczeń - ul. (...), (...)-(...) B..

Pismem z dnia 31 stycznia 2017r. powód złożył pozwanemu G. O. (1) oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu o nr nr (...) zakreślając 30 – dniowy termin wypowiedzenia od dnia doręczenia tego pisma , informując że po upływie okresu wypowiedzenia, od następnego dnia , całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalną i podlega natychmiastowemu zwrotowi na podany rachunek bankowy. Pozwany został w tym piśmie poinformowany, że powód rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu kredytu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości w kwocie 18 970,14 zł tytułem należności kapitałowej, 70 384,43zł tytułem odsetek umownych, 407,35zł tytułem odsetek za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 3,14 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku. Pismo z 31 stycznia 2017r. zostało podpisane przez M. J., która na mocy pełnomocnictwa z dnia 23 listopada 2015r. została umocowana przez (...) Bank S.A. w W. do wykonywania w imieniu tego banku jednoosobowo czynności składania oświadczeń woli w zakresie m.in. wypowiedzania umów z czynności bankowych w przypadku spełnienia przesłanek zawartych w tych umowach.

Pismo z 31.01.2017r. powód wysłał listem poleconym na podany przez pozwanego umowie kredytu adres dla doręczeń dla doręczeń – ul. (...), (...)-(...) B.. Pozwany nie odebrał tej przesyłki z urzędu pocztowego w B.

Pismem z dnia 27 marca 2017r. powód wezwał pozwanego G. O. (1) do zapłaty w terminie 7 dni z tytułu umowy kredytu nr (...) kwot: 1 382 830,97zł z tytułu należności kapitałowej, 91 274,92zł z tytułu odsetek umownych, 865,21zł z tytułu odsetek za opóźnienie, 6,28zł z tytułu kosztów i opłat , wskazując , że brak wpłat spowoduje, że bank wystąpi na drogę sądowo – egzekucyjną

W dniu 22 sierpnia 2017r. pozwany G. O. (1) zbył prawo własności do nieruchomości gruntowej - działkę gruntu nr (...), zabudowaną położoną w P. przy ul. (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Poznaniu - Stare Miasto w P. prowadzona jest księga wieczysta o nr, obciążonej hipotekami zabezpieczającymi spłatę kredytu nr (...), na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P..

Pismem z dnia 27 września 2017r. powód wezwał spółkę (...) do zapłaty w terminie 7 dni łącznie kwoty 1 544 118,92zł w związku z brakiem spłaty wymagalnych należności wynikających z umowy o nr (...), i ustanowionym zabezpieczeniem hipotecznym na nieruchomości w P. , dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr (...), informując, że brak zapłaty spowoduje wystąpienie banku na drogę postępowania sądowo – egzekucyjnego.

Pozwany G. O. (1), jako dłużnik osobisty i pozwana (...) Sp. z o.o. w P. , jako dłużnik rzeczowy, nie dokonali spłaty zobowiązań wynikających w umowy kredytu zawartej pomiędzy powodem a G. O. (1) o nr (...) z dnia 10 czerwca 2010r.

W dniu 21 grudnia 2017r. powód sporządził wyciąg z ksiąg banku nr (...) wskazując jako dłużników obu pozwanych zobowiązanych in solidum, jako dłużników osobistego i rzeczowego. Z wyciągu tego wynika, że na dzień 21 grudnia 2017r. w księgach (...) Banku SA w W. figuruje wymagalne zadłużenie tych dłużników na łączną kwotę 1 576 384,97zł z tytułu umowy kredytu nr (...) na którą składają się kwoty : 1 382 830,97zł z tytułu niespłaconego kredytu, 91 274,92zł z tytułu odsetek umownych za okres korzystania z kapitału od dnia 07 stycznia 2016r. do 27 marca 2017r., 102 272,80zł z tytułu odsetek za opóźnienie naliczane od kwoty niespłaconego kapitału, 6,28zł w tytułu opłat i prowizji.

Przedstawiając wyniki oceny dowodów Sąd wyjaśnił, że stan faktyczny sprawy ustalił na podstawie dokumentów, wyżej powołanych. Żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności i wiarygodności tych dokumentów, stąd też zostały one zaliczone w poczet materiału dowodowego. Stan faktyczny był w zasadzie bezsporny, albowiem pozwani nie kwestionowali faktu zawarcia w dniu 10 czerwca 2010r. umowy kredytu nr (...) oraz wysokości roszczenia, wskazanego w pozwie.

Dokonując oceny prawnej żądań pozwu w kontekście przytoczonej podstawy faktycznej roszczenia oraz zarzutów pozwanych Sąd wyjaśnił, że strona powodowa domagała się zapłaty przez pozwanych całości kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami. Roszczenie to oparte zostało o czynność wypowiedzenia umowy kredytu, na co pozwala art. 75 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1376 ze zm.) zgodnie, z którym w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Nadto powód przedłożył umowę o kredytu zawartą z pozwanym G. O. (1), z której wynika w § 8, że miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, w tym także w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec banku , w szczególności w przypadku zalegania przez kredytobiorcę w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu. Przesłanką roszczenia, opartego na wskazanym przepisie, jest skuteczne wypowiedzenie umowy kredytu. W przedmiotowej sprawie, wypowiedzenie umowy kredytu zostało dokonane pismem z dnia 31 stycznia 2017r. , zatytułowanym „oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy”,

Zgodnie z art. 69 ust 1 Prawa bankowego – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Bank, udzielający kredyt, w razie powstania takiej sytuacji, która zagraża zwrotowi środków kredytowych, może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu (art. 75 prawa bankowego). Wybór pomiędzy tymi środkami zależy od aktualnej treści stosunku kredytowego, a konkretnie – od tego, czy wszystkie środki pochodzące z kredytu zostały już przekazane kredytobiorcy. Wypowiedzenie może być dokonane przez bank w terminie ustawowym. Wynosi on nie mniej niż 30 dni. Strony mogą bowiem przyjąć w umowie kredytu dłuższy (nie krótszy) termin wypowiedzenia.

Wypowiedzenie umowy kredytu nie powoduje zniesienia istniejącego między stronami stosunku obligacyjnego wynikającego z zawartej umowy, ale skutkuje wymagalnością roszczenia banku obejmującego niespłacone raty kredytu oraz odsetki kapitałowe i odsetki za opóźnienie. Zatem wypowiedzenie umowy kredytu nie powoduje takich

skutków jakie wynikają ze złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Wypowiedzenie umowy kredytu nie zwalnia kredytobiorcy z obowiązku zwrotu otrzymanego kredytu w wysokości określonej w umowie wraz z należnymi odsetkami, zmieniając jedynie termin wymagalności tego roszczenia, nie ma też podstaw do uznania, że określone w umowie odsetki związane z niedotrzymaniem przez kredytobiorcę terminu zwrotu świadczenia nie mogą dotyczyć obowiązku wymagalnego w terminie wynikającym z wypowiedzenia umowy (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.01.2017r., II CSK 209/16).

Zgodnie z art. 75 c prawa bankowego (dodany ustawą z dnia 25.09.2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854), która weszła w życie 27.11.2015 r.) - 1. Jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę. Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy oraz mając na uwadze dowody z dokumentów, jakie powód przedłożył w sprawie, Sąd uznał, że powód miał powody do wypowiedzenia umowy kredytu i dokonał tego w sposób zgodny z zapisami umowy kredytu jak i zgodny z powołanymi wyżej przepisami prawa bankowego. Okoliczność istnienia podstaw do wypowiedzenia umowy kredytu wynika choćby z faktu zawierania przez strony umowy aneksów, których treść wskazuje, że ich zawarcie wynikało z zalegania przez kredytobiorcę (G. O. (1)) z płatnością miesięcznych rat kredytowych. Ponadto pozwani nie kwestionowali faktu istnienia zaległości w spłacie rat kredytowych, przed wypowiedzeniem umowy, oraz wysokości tych zaległości.

Pozwani kwestionowali, że pismo wypowiadające umowę nie zostało im doręczone w związku z tym wypowiedzenie nie jest skuteczne. Zarzucili również brak uprawnień osoby która wypowiedzenie umowy podpisała.

Zarzuty pozwanych okazały się niezasadne, w świetle dowodów jakie zaprezentował powód. Powód wykazał, bowiem, że pismo z dnia 31 stycznia 2017r. wypowiadające umowę kredytu zostało wysłane, zgodnie z postanowieniem § 8 ust 2 umowy, listem poleconym na adres do korespondencji podany przez kredytobiorcę w umowie kredytu. Fakt braku faktycznego odbioru tej korespondencji przez G. O. (1) nie może przesądzać o tym, że nastąpiło nieskuteczne doręczenie. W przypadku bowiem celowego uchylania się kredytobiorcy od odbioru korespondencji banku, przesłanej listem poleconym, niemożliwe byłoby uznanie korespondencji za doręczonej. Takie założenie stanowiłoby nieuzasadnioną akceptację nieuczciwego zachowania się kredytobiorcy. Pozwany nie wykazał, aby w okresie wypowiedzenia umowy kredytu, czyli po dniu 31 stycznia 2017r. informował powoda o zmianie adresu do korespondencji. W związku z tym, powód wypowiadając umowę kredytu, uczynił to w sposób zgodny z postanowieniami umowy. Brak odbioru korespondencji banku , zawierającej pismo z dnia 31 stycznia 2017r. , nie tworzy sytuacji w której wypowiedzenie należy uznać za nieskuteczne. Z umowy nie wynika bowiem, że dla skutecznego jej wypowiedzenia pismo wypowiadające umowę musi być odebrane przez kredytobiorcę.

Powód również wykazał prawidłowość procesu wezwania pozwanego G. O. (1) do zapłaty zaległości , przed wypowiedzeniem umowy kredytu. Udowodnił bowiem, że wezwanie z dnia 30 maja 2016r. do zapłaty w terminie 14 dni i pouczenie o złożeniu wniosku o restrukturyzację oraz poinformowanie o wypowiedzeniu umowy w przypadku braku spłaty w terminie 14 dni, zostało także wysłane listem poleconym (k. 87), zgodnie z postanowieniem zawartym w §8 ust 1 pkt b.

Za niezasadny uznano też zarzut drugiego pozwanego – spółki (...) dotyczący niedoręczenia tej spółce wypowiedzenia umowy kredytu. Spółka ta stała się bowiem dłużnikiem rzeczowym, na skutek nabycia od G. O. (1) nieruchomości

w P., obciążonej hipotekami na zabezpieczenie spłaty kredytu, już wypowiedzeniu umowy kredytu. W okresie wypowiedzenia umowy kredytu dłużnikiem osobistym i rzeczowym, wobec powoda, była ta sama osoba – G. O. (1).

Również nieskuteczny okazał się zarzut braku uprawnień osoby, która podpisała w imieniu powodowego banku pismo z dnia 31 stycznia 2017r., zawierające wypowiedzenie umowy kredytu. Powód udowodnił, że M. J. – starszy specjalista, która podpisała to pismo była prawidłowo umocowana do składania w imieniu (...) Banku S.A. w W. m.in. wypowiedzeń umów z czynności bankowych.

Zgodnie z art. 95 ust 1 i 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych (ust1). Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (ust.1a)

Sąd wyjaśnił, że zagadnienie mocy dowodowej dokumentów prywatnych jest przedmiotem jednolitego stanowiska judykatury, w myśl którego dowód z dokumentu prywatnego może być podstawą ustaleń faktycznych, jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Moc dowodowa dokumentu prywatnego nie ogranicza się do konsekwencji wynikających z domniemania przewidzianego w art. 245 k.p.c. (tak m.in. SN w wyroku z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie II CSK 119/10; w wyroku z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie III CSK 66/13, (...); w wyroku z dnia 12 września 2014 r. w sprawie I CSK 634/13). U podstaw zasady swobodnej oceny dowodów leży bowiem brak formalnej hierarchii środków dowodowych. Choć wyciąg z ksiąg bankowych nie ma, w postępowaniu cywilnym, mocy dokumentu urzędowego, to nie pozbawia to jednak tego dokumentu mocy dowodowej i wiarygodności. Warto zwrócić uwagę, że mimo nowelizacji prawa bankowego dokonanej ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 777), wyciąg z ksiąg bankowych nadal pozostaje dokumentem uprawniającym powoda do wystąpienia z pozwem w postępowaniu nakazowym (art. 485 § 3 k.p.c.). W swojej istocie wyciąg z ksiąg bankowych zawiera bowiem złożone w szczególnej formie oświadczenie wiedzy uprawnionych osób, dotyczące danych zaksięgowanych w księgach rachunkowych banku. Prowadzenie zaś tych ksiąg poddane jest regulacji różnych aktów prawnych, jak: ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, jak i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Dalej Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 253 k.p.c., jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać.

W niniejszej sprawie powód wykazał wysokość zobowiązania pozwanych za pomocą dokumentu prywatnego w postaci wyciągu z ksiąg banku z dnia 21 grudnia 2017r., który nie był w ogóle kwestionowany przez pozwanych. Wyciąg ten w powiązaniu z pozostałymi dowodami w postaci umowy kredytowej, aneksów do umowy, historii operacji na rachunku do spłaty rat kredytu, wypowiedzenia kredytu, pozwalał na wyprowadzenie jednoznacznych ustaleń faktycznych co do istnienia i wysokości dochodzonej pozwem wierzytelności.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotece (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 707 ze zm.), w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Stosownie do treści art. 75 tej ustawy, zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości następuje według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym, chyba że z nieruchomości dłużnika prowadzona jest egzekucja przez

administracyjny organ egzekucyjny. Nie jest warunkiem odpowiedzialności dłużnika hipotecznego, nie będącego dłużnikiem osobistym, wykazanie braku możliwości wyegzekwowania świadczenia od dłużnika osobistego, gdyż żaden przepis takiego warunku nie wprowadza. Odpowiedzialność dłużnika rzeczowego nie jest odpowiedzialnością subsydiarną. Jest to odpowiedzialność in solidum z wszelkimi tego konsekwencjami.

Przez ustanowienie hipoteki powstaje odpowiedzialność rzeczowa, która polega na tym, że wierzyciel w granicach hipoteki może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z przedmiotu zabezpieczenia do wysokości jego wartości, a dłużnik rzeczowy odpowiada wraz z dłużnikiem osobistym. Wierzyciel hipoteczny jest uprawniony do zaspokojenia się z obciążonej nieruchomości bez względu na to, kto stał się jej właścicielem po obciążeniu hipoteką.

Pozwana spółka (...) stała się dłużnikiem rzeczowym wobec (...) Banku na skutek nabycia w dniu 22 sierpnia 2017r. od G. O. (1) nieruchomości w P. , obciążonej hipotekami na zabezpieczenie spłaty zobowiązania G. O. (1) z umowy kredytu.

Sąd wyjaśnił, że podstawowym uprawnieniem wierzyciela z tytułu hipoteki jest prawo dochodzenia zaspokojenia z obciążonej nieruchomości, a podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy przeciwko właścicielowi obciążonej nieruchomości. Taki tytuł należy uzyskać przeciwko właścicielowi nieruchomości obciążonej hipoteką także wtedy, gdy nie jest on dłużnikiem osobistym z tytułu zabezpieczonej wierzytelności. Wedle bowiem ugruntowanego stanowiska judykatury powództwo wierzyciela hipotecznego przeciwko właścicielowi obciążonej nieruchomości jest powództwem o zasądzenie świadczenia pieniężnego zarówno w przypadku, gdy jest on dłużnikiem osobistym, jak i wtedy, gdy odpowiada tylko rzeczowo (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., III CSK 178/13, z dnia 16 lipca 2003 r., V CK 19/02, LEX nr 602311, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1971 r., III CRN 553/70, OSNC 1971, Nr 10, poz. 185; wyroki: z dnia 10 września 1999 r., III CKN 331/98, OSNC 2000, nr 3, poz. 57; z dnia 6 marca 1997 r. I CKU 78/96, Prok. i Pr.-wkł. 1997, nr 6, s. 38; z dnia 16 lipca 2003 r. V CK 19/02, Lex nr 602311; z dnia 25 sierpnia 2004 r. IV CK 606/03, LEX nr 188488; z dnia 12 grudnia 2013 r., V CSK 51/13, LEX nr 1425058). Podzielając tę linię orzeczniczą zauważyć trzeba, że pogląd ten uzasadniają zarówno przepisy materialnoprawne (zwłaszcza art. 73 i 78 ustawy o księgach wieczystych i hipotece), jak i względy procesowe. Wierzyciel, by mógł skutecznie prowadzić egzekucję z nieruchomości obciążonej musi bowiem uzyskać przeciwko dłużnikowi rzeczowemu tytuł wykonawczy, a takim z punktu widzenia przepisów procesowych może być wyrok zasądający określone świadczenie. Oczywiście, odpowiedzialność dłużnika hipotecznego ogranicza się do przedmiotu hipoteki. Tak więc jeżeli właściciel nieruchomości nie jest dłużnikiem osobistym, tak jak w niniejszej sprawie, to zasądając od niego na rzecz wierzyciela należność hipoteczną, sąd z urzędu zastrzega w wyroku właścicielowi nieruchomości prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 761/13, LEX nr 1473646).

Mając więc na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, uznając powództwo za zasadne w całości.

Sąd pominął dowód z przesłuchania w charakterze świadka M. O. oraz z przesłuchania strony powodowej, zawnioskowane przez pozwanych, albowiem okoliczności na które te dowody miały być przeprowadzone nie miały żadnego znaczenia dla wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy. Bezprzedmiotowe bowiem było przeprowadzanie dowodu na okoliczność prowadzenia między stronami negocjacji, albowiem powód zaprzeczył aby jakiegokolwiek negocjacje były prowadzone z pozwanymi, a nadto nawet jeżeli są prowadzone, to nie stanowią żadnej przeszkody do wytoczenia powództwa. Ani z umowy kredytu ani z przepisów prawa bankowego nie wynika aby prowadzenie rozmów negocjacyjnych między bankiem a kredytobiorcą było przeszkodą do wypowiedzenia umowy kredytu i wystąpienia z pozwem do sądu przeciwko kredytobiorcy, jeżeli wymagalna jest należność z czynności bankowej.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98 §1 i 2 k.p.c i art. 108 §1 zd. 1 k.p.c. , zasądając od pozwanych in solidum na rzecz pwooda zwrot 100% kosztów postępowania w wysokości opłaty sądowej od pozwu , która wyniosła w sprawie 78 820zł.

Apelację od tego wyrok wywiódł pozwany G. O. (1). Wyrok zaskarżono w całości opierając wyłącznie o zarzut naruszenia art. 233 §1 k.p.c. poprzez „przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i uznanie, iż warunkowe wypowiedzenie

umowy kredytu jest zgodne z prawem, w sytuacji, gdy orzecznictwo zarówno sądów powszechnych jak i Sądu Najwyższego wskazuje, iż jest ono niezgodne z prawem”.

Opierając się o tak sformułowany zarzut pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wskazano, że pozwany otrzymał wezwanie opatrzone warunkiem. Jego zdaniem iż warunkowe wypowiedzenie umowy kredytu jako prawnokształtujące jednostronne oświadczenie woli nie może zostać dokonane z zastrzeżeniem warunku, na co wskazuje jednoznacznie orzecznictwo (wyrok S.A. W Szczecinie z dnia 14.05.2015 r. I ACa 16/15, LEX Nr 1733746, wyrok S.A. w Gdańsku z dnia 11.03.2014 r. I ACa 812,1 12, [[X Nr 1461025, wyrok S.A. w Poznaniu z dnia 20 maja 2008 r., I ACa 316/08, Lex Ni- 4461 59).

W piśmie do pozwanego połączono wezwanie do uregulowania należności z jednoczesnym przyjęciem, iż stanowi ono wypowiedzenie na wypadek niezadośćuczynienia powyższemu obowiązkowi, co stanowi, iż w mojej ocenie pismo to nie jest jednoznaczne. Zgodnie bowiem z art. 61 kodeksu cywilnego oświadczenie złożone drugiej stronie umowy jest prawem kształtującym. Biorąc pod uwagę art. 60 kodeksu cywilnego oraz szczególne skutki jakie niesie za sobą wypowiedzenie umowy, należy wskazać, iż powinno być ono dokonane w taki sposób by nie pozostawiało żadnych wątpliwości co do prawidłowości jego złożenia. Pomimo, iż przedmiotowy artykuł pozostawia swobodę w doborze zachowania, które ma na celu wyrażenie woli to jednak stawia wymóg tego, aby było ono zrozumiałe dla jego odbiorcy, na tyle by mógł ustalić jaki był sens tego oświadczenia (wyrok S.A. w Szczecinie z dnia 14.05.2015 r. I ACa 16/15, [[X Nr 1733746, wyrok S.A. w Gdańsku z dnia 11.03.2014 r. i ACa 812/12, LEX Nr 1461025).

Wywodzono nadto, że nie jest prawnie dopuszczalne warunkowe wypowiedzenie umowy kredytu. Przez warunek w ścisłym tego słowa znaczeniu, rozumie się zamieszczone w treści czynności prawnej zastrzeżenie, które uzależnia powstanie lub ustanie jej skutków od zdarzenia przyszłego i niepewnego. Z treści art. 89 kodeksu cywilnego wynika, iż do każdej czynności prawnej może być dodany warunek, jednakże należy mieć na uwadze wyjątki jakie mogą wynikać z ustawy bądź z właściwości czynności prawnej, z powodu której w mojej ocenie dodanie warunku do czynności prawnej jednostronnie kształtującej jest niedopuszczalne .

Orzecznictwo oraz literatura wskazują jednoznacznie, iż ustawowym zakazem czynności warunkowych zostały objęte jednostronne czynności prawnokształtujące, np. wypowiedzenie stosunku cywilnoprawnego, Kodeks cywilny, Tom I komentarz do artykułów 1- 534 pod redakcją prof. E. Gniewska, Wydawnictwo C.H. BECK, Warszawa 2004). Dominuje pogląd, że wypowiedzenie umowy, jako jednostronne świadczenie woli o charakterze prawokształtującym, nie może być złożone z zastrzeżeniem warunku w rozumieniu art. 89 kodeksu cywilnego, ponieważ pozostawałoby to w sprzeczności z istotą tego rodzaju czynności, której celem jest definitywne uregulowanie łączącego strony stosunku prawnego. Klóciłoby się z tym uzależnienie takiego skutku od zdarzenia przyszłego i niepewnego, na który strony nie mają wpływu (wyrok S.A. w Szczecinie z dnia 14.05.2015 r. I ACa 16/15, LEX Nr 1733746, wyrok S.A. w Gdańsku z dnia 11.03.2014 r. I ACa 812/12, LEX Nr 1461025, wyrok S.A. w Poznaniu z dnia 20 maja 2008 r., I ACa 316/08, Lex Nr 4461 59).

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Zgodnie z art. 382 k.p.c. Sąd II instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Z regulacji tej wynika, że postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy. Oznacza to z kolei, że wyrok sądu drugiej instancji musi opierać się na jego własnych ustaleniach faktycznych i prawnych poprzedzonych ponowną oceną materiału procesowego.

Wykonując ten obowiązek Sąd Apelacyjny działając w granicach skutecznie wniesionej apelacji dokonał własnej oceny przedstawionego pod osąd materiału procesowego i w jej wyniku stwierdził, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a poczynione ustalenia faktyczne (zawarte w wyodrębnionej redakcyjnie części uzasadnienia zaskarżonego wyroku) nie są wadliwe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w

sprawie dowodów. Sąd odwoławczy ustalenia Sądu Okręgowego czyni częścią uzasadnienia własnego wyroku, nie znajdując potrzeby ponownego ich szczegółowego przytaczania.

Dokonując oceny prawnej powództwa Sąd Apelacyjny stwierdza, że prawidłowe (i jako takie niewymagające uzupełnienia lub korygowania) są wywody Sądu Okręgowego upatrujące podstawy prawnej powództwa w treści art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 z późn. zm.). Trafne i niewymagające rozszerzenia są też wywody Sądu co do natury prawnej i skutków wypowiedzenia umowy oraz przesłanek aktualizacji tego uprawnienia

Sąd Apelacyjny aprobuje kwalifikację prawną i ocenę prawną rozpoznawanego roszczenia i wywody Sądu Okręgowego. Z tej przyczyny również brak jest podstaw, by wywody te ponawiać lub uzupełniać.

W apelacji wyeksplikowano jedynie zarzut naruszenia art. 233 §1 k.p.c. Zgodnie z tą normą sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważanie zebranego materiału. W judykaturze wielokrotnie już wskazywano, że jeśli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł wyrażonych w tym przepisie i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo (wbrew zasadom doświadczenia życiowego) nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, Lex nr 80273). Dla skuteczności tego zarzutu nie wystarcza jednak stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącej odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753; z dnia 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, Lex nr 52347; z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, Lex nr 53136). Wobec tego kwestionowanie oceny dowodów dokonanej przez Sąd nie może polegać tylko na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego lub swojej oceny dowodów, ale na podważeniu podstaw tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, Lex nr 52347; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2003 r., I CKN 160/01, Lex nr 78813; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 274/03, Lex nr 164852; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 393/03, Lex nr 585758).

Pozwany - dla umotywowania swojego stanowiska - nie przedstawia w apelacji żadnych argumentów podważających poprawność zastosowania przez Sąd Okręgowy normy art. 233 § 1 k.p.c. w kontekście oceny poszczególnych dowodów (nie przedstawia podstaw wskazujących na sprzeczność ocen dokonanych przez Sąd z zasadami logiki lub doświadczenia życiowego). Nie odwołuje się w ogóle do ustaleń, jakie w sprawie poczynił Sąd w oparciu o wskazywane przez niego dowody oraz twierdzenia. Jak już wcześniej podniesiono, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może ograniczyć się do przedstawienia niezadowolona z przyjętej przez sąd podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Musi być on skonkretyzowany w tym sensie, że musi wskazywać w sposób precyzyjny, oceny których dowodów dotyczy, a w dalszej części winien zawierać zindywidualizowaną, wyczerpującą argumentację, z której wynikać będzie, w czym skarżący upatruje wadliwości procedowania sądu, które z zasad rządzących oceną dowodów zostały naruszone i w jaki sposób, w czym wyraża się sprzeczność dokonanej przez Sąd oceny czy to z zasadami doświadczenia życiowego, czy to z zasadami logicznego rozumowania. Skoro zaś pozwany w sposób sprzeczny z opisanym wzorcem oceny skonstruował uzasadnienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., to już tylko z tego względu jego stanowisko nie mogło zostać uwzględnione.

Argumentacja zawarta w uzasadnieniu apelacji odnosi się nie tyle do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia co do oceny prawnej skuteczności wypowiedzenia umowy kredytu. Na obecnym etapie postępowania nie kwestionuje zatem

skarżący ustalen co do faktu złożenia i treści oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, lecz twierdzi, że wypowiedzenie zastrzegало w swej treści niedopuszczalny warunek, co czyni oświadczenie banku nieważnym .

Wywody skarżącego co do natury prawnej wypowiedzenia jako czynności o charakterze prawokształtującym i możliwości uzależnienia skuteczności wypowiedzenia od warunku jakkolwiek jurejdcznie poprawne to jednak nie przystają do materiału procesowego w niniejszej sprawie. Z treści dołączonego do pozwu oświadczenia o wypowiedzeniu nie wynika bowiem, by jego skuteczność uzależniona została od warunku. Przeciwnie – powód oświadczył pozwanemu o wypowiedzeniu umowy kredytu z zachowaniem 30-dniowego terminu. Zarazem wskazano, że bank może „rozważyć możliwość cofnięcia” oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku zapłaty zaległej kwoty (k. 73 akt) . Oświadczenie o takim kształcie nie może być identyfikowane prawnie jako zastrzeżenie warunku w rozumieniu przepisów k.c. Warunek bowiem w świetle art. 89 k.c. jest definiowany jako zdarzenie przyszłe i niepewne. W nauce i orzecznictwie zasadniczo przyjmuje się, że zdarzeni to powinno być niezależne od woli strony (choć dopuszcza się stosowanie przepisów o warunku także do tzw. warunków potestatywnych uznawanych za zastrzeżenia dopuszczalne w świetle art. 353¹ k.c. – por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r. III CZP 85/12).

W każdym jednak wypadku istota zastrzeżenia warunku polega na tym, że samo ziszczenie się zdarzenia, któremu nadano w treści czynności prawnej takie znaczenie, wywołuje (eo ipso) skutki prawne (nie jest wymagana żadna dalsza aktywność strony w celu osiągnięcia objętego warunkiem skutku prawnego). W treści oświadczenia o wypowiedzeniu umowy natomiast z faktem zapłaty zaległości nie powiązано ziszczenia się skutku prawnego („cofnięcia” wypowiedzenia) co jedynie zasugerowano możliwość złożenia oświadczenia o cofnięciu wypowiedzenia kredytu (przewidziano jedynie możliwość rozważenia złożenia oświadczenia woli przez bank). Sama zapłata długu nie powodowała tego skutku, toteż nie można nadawać jej znaczenia warunku (także warunku potestatywnego). Już z tej przyczyny twierdzenia skarżącego muszą być uznane za oparte na błędnym rozumieniu pojęcia warunku i jako takie pozostające bez znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia.

Dodać też należy, że „cofnięcie” oświadczenia o wypowiedzeniu umowy nie mogłoby samoistnie wywołać skutku prawnego (co jest istotą warunku). Skoro jak trafnie wywodzi skarżący wypowiedzenie jako oświadczenie o charakterze prawokształtującym wywołało skutek prawny to oświadczenie o cofnięciu dla wywołania skutku odwrotnego wymagałoby zgody pozwanego (a zatem konsensusu stron co do dalszego trwania stosunku kredytu).

Dla wyczerpania krytyki argumentacji skarżącego zwrócić też należy na treść art. 94 k.c. w myśl którego warunek niemożliwy, jak również warunek przeciwny ustawie lub zasadom współżycia społecznego pociąga za sobą nieważność czynności prawnej, gdy jest zawieszający; uważa się za niezastrzeżony, gdy jest rozwiązujący. W realiach sprawy nawet jeśli odrzucić wcześniejsze uwagi prawne i próbować nadać zastrzeżeniu cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu charakter prawny warunku, to ziszczenie się zdarzenia (zapłata długu) miałoby charakter warunku rozwiązującego (miałoby „uchylać” skutki oświadczenia o wypowiedzeniu). Jeśli zaś tego rodzaju zastrzeżenie uznać za niedopuszczalne (sprzeczne z ustawą) to w świetle przywołanego wyżej art. 94 k.c. nie powodowałoby ono nieważności czynności prawnej (oświadczenia o wypowiedzeniu). W świetle tej normy sprzeczny z ustawą warunek rozwiązujący należy bowiem uznać za niezastrzeżony.

Z tych przyczyn apelacja podlegała oddaleniu o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c.

Halina Zarzeczna Krzysztof Górski Ryszard Iwankiewicz